

6041-826
Svanemerket trykksaker

DEN LILLE MILJØFOLDEREN

- Myter og fakta om trykksaker
- Hva er et svanemerket trykkeri?
- Miljøtips: Skån miljøet og få 12% i rente

LaserTrykk.no

Tlf. 22 23 70 70 - info@lasertrykk.no

Miljøfolder

Les om vår miljøpolitikk og kommentarer til miljødebatten

VELKOMMEN

Til vår lille miljøfolder

Miljøforpliktelse

Det må ikke herske tvil om at vi som en større produksjonsbedrift har en forpliktelse til å verne om miljøet.

Og det finnes ingen unnskyldning for ikke hele tiden å forsøke å redusere bedriftens miljøbelastning.

Et godt eksempel fra egne rekker er vår investering i Jyllands største solcelleanlegg, hvor vi kombinerer en god gjerning med god økonomi.

Jeg håper at eksempelet kan være til inspirasjon for andre bedrifter.

Miljømyter

Med denne folderen håper jeg også å kunne belyse noen av miljømytene som florerer når det gjelder trykksaker. Mange glemmer at 80-90% av alle trykksaker resirkuleres, noe som betyr at reklametrykksaker i dag bare utgjør 0,6% av CO2-regnskapet i en husstand.

Og trærne som brukes til vårt svanemerke papir, blir gjenplantet. Ja, faktisk er Europa i dag dekket av ca. 50% skog, og den har vokst med 20% bare i løpet av de siste ti årene.

Det er likevel viktig å fastslå at rydding av skog i tropene fortsatt er et problem. Synderen er imidlertid landbruket og ikke den grafiske bransjen, se side 9.

Denne brosjyren

Endelig kan du i brosjyren lese om vår svanemerking og at vi er blant de få trykkeriene som gir kundene mulighet til å CO2-nøytralisere sine trykksaker.

Spørsmål og kommentarer

Har du spørsmål til vår miljøpolitikk, må du gjerne kontakte meg på emk@lasertrykk.no.

Esben Mols Kabell,
Direktør, miljøansvarlig

INNHALDSFORTEGNELSE

Svanemerket trykkeri	4
Miljøtips: Jyllands største solcelleanlegg	6
Påstand: Det går ut over trærne å producere papir	7
Miljøtips: Få din trykksak CO2-nøytralisert	8
Påstand: Skogrydding er ikke lenger et problem	9
Påstand: Papirproduksjon krever mye energi	10
Påstand: Alle trykksaker er like belastende	11
Påstand: Tre er verdens mest miljøvennlige råstoff	12
Kronikk	14
Forskjellige prosjekter	16

VELG TRYKKERI

med omtanke

Velg trykkeri med omtanke

LaserTrykk.no er et svanemerket trykkeri med reg.nr. 5041-0826. Når du velger et svanemerket trykkeri, velger du et trykkeri som bidrar til et renere miljø, et sunnere arbeidsmiljø for de ansatte og en renere fremtid for oss alle.

Benytt logoen

Som kunde hos LaserTrykk.no kan du altså sette svanemerkelogoen på trykksaken din som et synlig bevis på en ansvarlig og miljøbevisst innkjøpspolitikk. Du kan hente svanemerkelogoen på www.lasertrykk.no/miljo.

Org.nr. 5041 0826
Svanemerket trykkeri

Et av landets største

Selv emballa

Trærne kommer fra bærekraftig skogbruk hvor alle trær erstattes

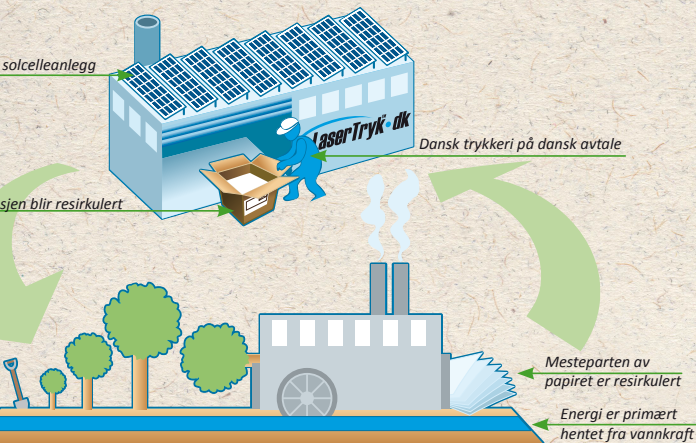
Miljømerket papir

LaserTrykk.no bruker bare miljømerket papir i produksjonen.

Per i dag er 95% av papiret vi benytter, svanemerket. Resten har en tilsvarende EU-miljøstandard.

Strengt krav til svanemerke trykkerier

- Bruk av miljøriktig papir
- Bruk av vegetabiliske trykkfarger
- Resirkulering av trykksaker
- Reduksjon av avfall, deriblant papir
- Bruk av fornybar energi
- Hensyn til det kjemiske arbeidsmiljøet

SOLCELLER GAVNER MILJØET OG GIR 12% I RENTE

Vi har et av landets største solcelleanlegg

Med installasjonen av et av landets største solcelleanlegg forsøker vi å kombinere en god gjerning med god økonomi.

Forrentning

Anlegget produserer like mye strøm som 100 husstander bruker, og vi forventer en forrentning på +12% i hele perioden.

Inspirasjon

Vi gjennomgår her hvordan regnestykket vårt ser ut og håper dermed å bidra til å inspirere andre bedrifter.

Kapasitet

Anlegget har en årlig kapasitet på 328 000 kWh og koster kr 3 101 500 (bankfinansieres til 4% p.a.)

Garantier

All strømmen selges til energiselskapet, hvor staten garanterer oss 1,3 kr/kWh i ti år.

Merk at reglene endres løpende, så husk å undersøke gjeldende lovgivning før investering.

Forutsetning

Det forutsettes at strømprisen øker med 4% per år, og husk å ta de nye avgiftene på solpaneler med i beregningen.

Konklusjon

Anlegget er tilbakebetalt etter 8,5 år. Forrentning over 25 år: 12% p.a.

Husk at solcellene har 25 års garantert ytelse og holdbarhet.

Les mer

Finn hele beregningsgrunnlaget på www.lasertrykk.no/miljo.

PAPIRPRODUKSJON GÅR UT OVER SKOGENE

Nei, faktisk er det motsatte tilfellet

Vi blir stadig flinkere til å resirkulere papir. Faktisk resirkuleres hele 84% av papiret i den europeiske papirindustrien (verdensrekord).

Men ettersom fibrene i papiret bare kan brukes om igjen noen få ganger, kreves det 40% nye papirfibrer for å opprettholde en resirkuleringssyklus. Altså er det et konstant behov for å felle trær.

Å hevde at det forsvinner trær når du bruker papir blir det samme som å si at det forsvinner korn når du spiser brød.

Skandinavisk papir

Alt papir som brukes hos LaserTrykk.no, stammer fra bærekraftig skogbruk i Sverige og Finland. Her plantes det 3-4 nye trær for hvert tre som blir felt (ikke alle trær rekker å vokse opp).

Mer europeisk skog

I Europa har det samlede skogsarealet økt med mer enn 20% de siste ti årene, og rundt halvparten av Europa er i dag dekket av skog.

Fortsatt skogrydding

Rydding av skog (ikke-bærekraftig skogbruk) forekommer imidlertid fortsatt utenfor Europas grenser, hovedsakelig i tropene.

90% av årsaken til dette ligger i ikkebærekraftig landbruk¹.

Les mer om skogrydding på side 9.

Trær blir til energi, ikke papir

Det er for øvrig verdt å merke seg at 53% av trærne i verden brukes i energiproduksjon, 28% ved sagbruk og bare 11% i papirindustrien².

Les mer om papir og energi på side 10.

Husk å sjekke om trykkeriet du bruker, kan redegjøre for hvor papiret stammer fra.

¹ World Rainforest Movement; UN FAO

² FAO Statistics 2007

FA DIN TRYKKSÅK CO2-NØYTRALISERT

Vi dobler din innbetaling

CO2-nøytralisert trykksak

LaserTrykk.no er blant de få trykkeriene i landet som gir deg mulighet for å få trykksaken CO2-nøytralisert

Velg ved bestilling

Vi utfører CO2-nøytralisering enkelt og uten forsinkelser når du bestiller trykksaken. Det er naturligvis frivillig, og du må betale et tillegg på 1,96%.

Dine fordeler

I tillegg til den innlysende fordelen ved at det er bra for miljøet, har du mulighet for å notere på trykksaken at den er CO2-nøytral (logo til høyre).

Slik beregnes tillegget på 1,96%

En gang i året beregner vi miljøbelastningen som alle våre trykksaker forårsaker, og regner ut kostnadene til full CO2-kompensasjon (kvoter).

Tillegget på 1,96% er altså et akontobeløp til innkjøp av kvoter.

LaserTrykk.no dobler

Ved det årlige kjøpet av CO2-kvoter lover LaserTrykk.no å kjøpe et tilsvarende antall kvoter for egen regning. På den måten dobles det samlede kvotekjøpet.

Grundig til verks

Vår totale CO2-belasting beregnes av firmaet ClimateCalc, som tar med alle prosesser fra papirfremstilling, utslipp, pakketransport, strømforbruk og drivstoff til medarbeidernes biler.

Reelt motkjøp

Vi sørger for at CO2-kvotene vi kjøper, ikke er Kyoto-hokuspokus-kvotepoppkjøp, men er reell CO2-reduksjon.

Pengene brukes således til ting som oppføring av vindmøller og solceller, installasjon av mer CO2-vennlig teknologi i u-land og så videre.

SKOGRYDDING ER IKKE LENGER ET PROBLEM

Helt feil

Selv om vi på våre breddegrader legger stor vekt på bærekraftig skogsdrift, betyr det slett ikke at problemet med skogrydding er løst.

Plass til landbruk

Fra 1990 til 2005 har det hvert år vært felt gjennomsnittlig 13 millioner hektar skog. Skogene ryddes som oftest for å tjene penger, skape mer plass til landbruk samt for å eksportere tre, ifølge nyhetsbyrået MediaGlobal, som samarbeider med FN.

20% av verdens CO2-utslipp

Skogrydding er skyld i anslagsvis 20% av alle CO2-utslipp.

Best, raskest og billigst

Norges tidligere statsminister, Jens Stoltenberg, har uttalt at vi gjennom en reduksjon av skogrydding kan oppnå de største, raskeste og billigste nedskjæringene i globale utslipp av drivhusgasser.

Utslipet fra skogrydding er verre enn det samlede utslippet fra alle transportmidler i hele verden.

Kilde: Robert Falls, Ecosystem Restoration Associates

Tilskudd til U-land

”Et viktig element når vi skal ta tak i utfordringene som følger av klimaendringene, er å redusere skogrydding i U-land.

Det blir imidlertid en vanskelig og utfordrende oppgave å gjennomføre, og det vil kreve et langsiktig engasjement” sier FNs generalsekretær Ban Ki-moon ifølge MediaGlobal.

Ifølge Jens Stoltenberg er løsningen å fastsette en økonomisk kompensasjon til land som må redusere skogryddingen.

Rydding av skog er dyrt

Når vi utrydder skoger, koster det verdensøkonomien mer enn den nåværende finanskrisen. Det viser en EU-undersøkelse.

Trær renser vann

Det faktum at klodens trær og skoger forsvinner, koster oss årlig mellom 2000 og 5000 milliarder dollar. Det skyhøye beløpet er et uttrykk for at trærne blant annet bidrar til å rense vann og ta opp CO2 fra atmosfæren.

Menneskeskapt CO2

Når naturen ødelegges, slutter den å bidra positivt til klimaet – et bidrag som opprinnelig ikke kostet oss noe, fordi det nettopp var naturlig.

Når for eksempel trær blir felt og ikke opptar CO2, er vi i stedet nødt til å finne en menneskeskapt måte å redusere CO2 på. Det koster.

PAPIRPRODUKSJON KREVER MYE ENERGI

Ja, men mye mindre enn hva man skulle tro

Selv om den europeiske papirindustrien er storforbruker av fornybar energi med lavt CO₂-utslipp, er det ingen tvil om at papirindustrien er energikrevende. Men faktisk langt mindre enn man skulle tro.

CO₂-nøytral europeisk papirindustri

Selv når man tar CO₂-belastningen under produksjon og transport med i beregningen, er vårt svanemerkede europeiske papir CO₂-nøytralt.

For det første tilfører trærne atmosfæren oksygen under oppveksten og lagrer CO₂. Les mer om CO₂-kretsløpet på side 12.

I tillegg kommer at den grafiske industrien – blant annet gjennom ny teknologi – har gjort en målrettet miljøinnsats ved å oppdatere produksjonsutstyret.

Papirindustrien på verdensbasis

Går vi utenfor Europas grenser, stod papir-industrien i 2005 for 1,1% av verdens CO₂-utslipp.

Papirindustrien har blitt utpekt til en av dagens mest bærekraftige industrier¹.

I Europa kommer mer enn halvparten av energien som brukes til papirproduksjon, fra fornybar energi².

220 kg papir per år

Vi bruker gjennomsnittlig 220 kg papir i året. Etersom 80-90% av dette papiret resirkuleres, betyr det at reklametrykksaker i dag bare utgjør 0,6% av en husstands CO₂-regnskap.

¹ CEO Perspectives 2008, PricewaterhouseCoopers

² CEPI, Forest Fact Sheet, 2008

Se også www.twosides.info og www.klimabevidst.dk

ALLE TYPER TRYKKSAKER ER LIKE BELASTENDE FOR MILJØET

Nei, det er ikke tilfellet

Det er god grunn til å holde øye med produksjonsmetoden når du bestiller trykksaken din.

Offset puljetrykk

Hos LaserTrykk.no produseres de fleste trykksaker med såkalt offset puljetrykk, hvor vi trykker for mange kunder på de samme store trykkarkene. På den måten blir det færre ark per kunde som går til spille.

Vår nye Heidelberg XL 106 trykkmaskin med lav energi UV-trykkteknologi, som vi får energibesparelser på opp til 25% sammenlignet med tradisjonelle trykkmaskiner og antall av avfalls ark, faller med omtrent 50%.

Digitaltrykk og miljøet

Trenger du trykksaker i små opplag, er digitaltrykk løsningen. Her brukes ingen ark til å innrette fargene på arket.

Med digitaltrykk er det dessuten mulig å produsere flere ulike trykksaker i mindre opplag og dermed målrette trykksaken til mottakeren. Det reduserer papirforbruket og gir samtidig bedre respons, ettersom mottakeren finner reklamen mer relevant.

For vanlig offsettrykk brukes det ca. 1600 A4-ark per trykkstart, før fargene stemmer. For offset puljetrykk er tallet ca. 100 A4-ark.

Eksempel:

Et firma som leier ut sommerhus ønsker å få trykket en katalog. I stedet for å produsere en stor trykksak med alle sommerhusene, kan det ved hjelp av digitaltrykk lages kanskje 20 forskjellige kataloger som segmenteres etter målgrupper.

Kunder som for eksempel alltid drar til Vest-Jylland i store grupper, har ikke behov for alle sidene med sommerhus for maks. 4 personer, som ligger på Bornholm og ikke har svømmebasseng.

Digitaltrykkmaskin
Xerox iGen4

Døgkontinuerlig produksjon

Endelig er det verdt å merke seg at LaserTrykk.no produserer både digitaltrykk og offset puljetrykk hele døgnet.

Dette har en positiv innvirkning på miljøet, da vi nyttiggjør overskuddenergien fra vindmøllene når de fleste andre sover.

TRE ER VERDENS MEST MILJØVENNLIGE RÅSTOFF

Ja, det er riktig

Det er flere årsaker til at tre er verdens mest miljøvennlige råstoff.

Trær vokser

Råstoffet tre skapes hele tiden av naturen selv, og det blir laget av solenergi, karbondioksyd (CO₂) og vann.

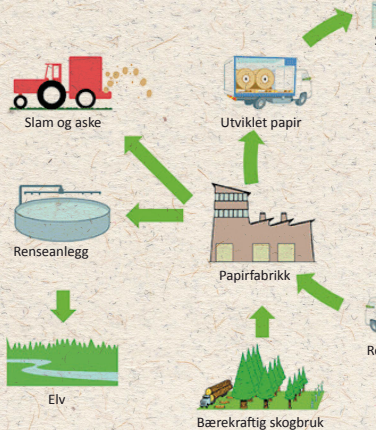
Trær fjerner noe av CO₂-en fra luften som ellers ville gi drivhuseffekt. Denne lagringen av CO₂ skjer både i levende trær og i treprodukter.

Solenergi

Trær lagrer solenergi som senere kan utnyttes ved å brenne treet, f.eks. som ved eller flis.

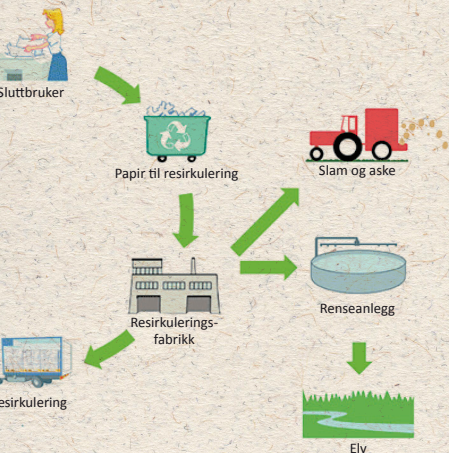
Energi fra trær og andre planteprodukter bidrar ikke til drivhuseffekten – i motsetning til energi fra kull, olje og gass.

Forklaringen er at forbrenning av planteprodukter frigir karbondioksyd (CO₂) som allerede finnes i kretsløpet, mens forbrenning av kull, olje og gass sender nytt karbonstoff, hentet opp fra jordens indre, inn i karbonstoffkretsløpet som forårsaker drivhuseffekt.

Resirkuleringscyklus for tre

Bildet viser hvordan tre resirkuleres. Under veksten opptar treet CO₂, som frigis igjen når treet brennes eller råtner. I mellomtiden kan vi bruke treet til papir, husbygging og så videre.

Sluttbruker

Papir til resirkulering

Slam og aske

Resirkuleringsfabrikk

Renseanlegg

Resirkulering

Elv

Energien samles opp

Tre kan også brukes som brensel, og energien som frigis gjør at vi slipper å bruke de ikke-fornybare typene brensel som olje og kull.

Forutsetninger

Det finnes imidlertid noen forutsetninger for treets overlegne miljøvennlighet:

Bevaring av skogsarealer

Skogsarealene må bevares og det må ikke felles flere trær i skogene enn hva som tilsvarer den løpende tilveksten. Slik foregår det for eksempel i Danmark, i Europa og i Nord-Amerika.

Biodiversitet

Produksjonen av tre må ikke redusere mangfoldet i økosystemet (biodiversiteten).

Energi og kjemikalier

Treet må bearbeides uten unødig bruk av energi og kjemikalier, og med hensyn til arbeidsmiljøet, for eksempel som svanemerket papir.

Flittig bruk

Treprodukter må brukes flittig, lenge og med omtanke.

Resirkulering

Treprodukter må resirkuleres eller utnyttes til energi etter at de har tjent sitt opprinnelige formål.

TRYKKSAKER ER POPULÆRE

Men vi elsker å hate dem

Avis i forhold til nett

En avis belaster klimaet med ca. 80 gram CO2. Leser du nyheter på nettet 30 minutter per dag, belaster det med ca. 100 gram CO2. Alt vi foretar oss, belaster klimaet. Men de færreste vet hvor mye.

Vi har et spesielt forhold til trykksaker, og særlig dem som hver uke dumper ned i postkassen. 90% av alle som mottar uadressert reklame, bruker den hver uke, og to av tre dansker sier i en undersøkelse at reklametrykksakene hjelper dem med å finne gode tilbud og gjøre en billigere handel.

Det er ingen grunn til å velge vekk aviser og trykksaker ut fra kun miljøhensyn.

Ukeaviser er populære

Ukeavisene er også populære. 7 av 10 dansker leser dem ofte eller alltid. Og undersøkelsen viser videre at 63% av danskene foretrekker avisen i papirutgave fremfor nettaviser. Samtidig er forbruket av blader og tidsskrifter økende.

Den trykte kommunikasjonen vokser i en stadig mer digital verden. Det skyldes at trykte og digitale medier ikke er motsetninger, men snarere to kommunikasjonsformer med ulike egenskaper og betydning i vår hverdag.

Trykksaker er brukervennlige

Trykksaken er håndgripelig og oversiktlig, og gir verdifull, nyttig informasjon. Den er enkel og brukervennlig i tillegg til at den er transportabel i tid og rom.

Men trykksaker er også noe nesten alle elsker å hate. Haugen av reklametrykksaker kritiseres fordi vi tror at de forurenser langt mer enn de faktisk gjør.

Det samme gjelder aviser og blader. Vi bruker dem

flittig, men vil ikke innrømme det helt. Det sverter vårt miljøbevisste image.

Familiens CO2-regnskap

De færreste er klar over at trykksaker bare utgjør 0,6% av en families CO2-regnskap.

Dagsaviser, ukeaviser og uadressert reklame utgjør bare ca. én prosent av det samlede CO2-utslippet i en gjennomsnittlig dansk husstand. Det tilsvarer knapt 130 kg CO2 per år.

Stoffveske fra vår danske filial

15 års systematisk miljøinnsats

Bærekraftig nordisk skogsdrift, effektiv og energibesparende papirproduksjon basert på biomasse og vannkraft, resirkulering av trykksaker og 15 års systematisk miljøinnsats i de grafiske bedriftene gir danske aviser, blader og reklametrykksaker en god miljøprofil.

Klimautfordringen

Vi skal ta klimautfordringen alvorlig og styrke forbrukernes bevissthet om klima og miljø.

Og det er sunn fornuft å velge vekk uadressert reklame hvis man ikke bruker den. Eller droppe papiravisen hvis man foretrekker å lese nyheter på nettet.

Alternativene belaster også klimaet, så det er ingen grunn til å snike seg langs husveggen med det nyeste matmagasinet eller de siste ukebladene.

Følg miljødebatten og les flere artikler på www.ga.dk.

Kronikk fra Børsen, torsdag 5. mars 2009.
Av Lars Bram, adm. direktør i Grafiske Arbejdsgiverforening.

OPPSLAG

FORSKJELLIGE PROSJEKTER store som små

Vårt arbeidsmiljø er i orden. Vi har til og med fått en fin grønn smiley av Arbeidstilsynet.

Esben og Katrine på besøk hos et av verdens største biogassanlegg, Maabjerg BioEnergy. Vi lærte om "live CO2-reduksjon".

CSR AWARDS **14**

Vi er fast samarbeidspartner med CSR-Awards.

Den grafiske branchen satsar på bæredyktig omstilling

En klar prosjekter med fokus på bæredyktighet. Det er løsninger i den grafiske branchen, som gir oss en grønn smiley fra Arbeidstilsynet.

1. HVA ER BÆREDEYKTIGHET?

Bæredyktighet er et begrep som betyr at vi skal kunne leve og utvikle oss på en måte som ikke skader miljøet og som gir oss en grønn smiley fra Arbeidstilsynet. Det betyr at vi skal kunne leve og utvikle oss på en måte som ikke skader miljøet og som gir oss en grønn smiley fra Arbeidstilsynet.

For et selskap betyr det å styrke på ferdigheter, for de grafiske virksomhetene i branchen betyr det å styrke på ferdigheter, for de grafiske virksomhetene i branchen betyr det å styrke på ferdigheter.

De grafiske virksomhetene i branchen betyr det å styrke på ferdigheter, for de grafiske virksomhetene i branchen betyr det å styrke på ferdigheter.

LaserTrykk er et samarbeidspartner med CSR Awards. Prosjektet er et samarbeidspartner med CSR Awards.

De grafiske virksomhetene i branchen betyr det å styrke på ferdigheter, for de grafiske virksomhetene i branchen betyr det å styrke på ferdigheter.

Artikkel om oss i næringslivsmagasinet CSR.

Få Stoffbanneret ditt sydd om til en shoppingbag. LaserTrykk.no sponser frakten. WE:RE gir rabatt på produksjonen. were-bags.com

LaserTrykk.no